

a törvény életbelépte előtt az 1927. évi 14.800. számú rendeletével akként intézkedett, hogy az 1920. évi XXIV. t.-c. 16. §-a értelmében járó osztalékilletékek fejében a részvénytársaság vagy szövetkezet összes részvényei, üzletrészei vagy tőzsdei beírtai után fizetett összes osztalékok együttes összegének 1½%-át kell befizetni. A törvény 15. §-a (3.) bekezdésében felsorolt szövetkezetek 1½% helyett ¾%-ot fizetnek. Ez a rendelet mindazokban az esetekben alkalmazandó, amelyekben a kincstárnak az osztalékilletékekhez való joga az 1926. év eltelte után nyílt meg. Ha azonban az osztalékilletékek már befizettetett, visszajárításnak csak a rendelet közzétételétől számított 90 napon belül előterjesztett kérelemre van helye.

Nyugdíjmegváltások és végkielégítések kereseti- és jövedelemadó kötelezettsége. A végkielégítések és nyugdíjmegváltások a kereseti adóra vonatkozó 1925. évi 300/P. M. számú H. Ö. 16. §-a szerint az alkalmazottak kereseti adója alá esnek. A H. Ö. 19. §-ának 2. bekezdése, illetve az ehhez fűzött utasítás 3. bekezdése szerint ezek a végkielégítések és nyugdíjmegváltások az adótétel alkalmazása szempontjából akkora számú havi összegekre bontandók fel, ahány hónapra eső javadalmazásul szolgálnak és az egy hónapra eső összeg után járó adótételnek ugyanennyi havi szorzata szerint kell a végkielégítés, illetve nyugdíjmegváltás után járó adót kiszámítani. Ez az intézkedés helyes, mert ez azt jelenti, hogy a több adóegységi időszakra egyszerre folyósított illetményt bár egyszerre, de úgy kell adó alá vonni, mintha az a több adóegység mindegyikében külön-külön került volna kifizetésre, vagyis az egy összegben való folyósítás nem jár magasabb adókulcs alkalmazásával.

Másként áll azonban a helyzet a jövedelemadó szempontjából.

A jövedelemadóra vonatkozó 1925. évi 500/P. M. számú H. Ö. 21. §-a szerint a szolgálati viszonyból származó jövedelmeket abban az összegben kell a jövedelemadó alapjául venni, amely összegben azok az adóévet megelőző évben az alkalmazottak kereseti adója alá vonattak. Ebből a törvényi intézkedésből az a gyakorlat fejlődött ki, hogy jöllehet a jövedelemadónak alapja mindenkor legfeljebb egy évi jövedelem, a nyugdíjmegváltások és végkielégítések teljes összegükben az adóévet megelőző év jövedelme gyanánt vétetnek, tekintet nélkül arra, hogy ezek egy évet meghaladó időtartam járandósága gyanánt kerültek egy összegben folyósításra. Ez a gyakorlat az adótételek progresszívítása folytán magasabb adókulcsot, tehát adóemelését eredményez. A nyugdíjmegváltásoknak s végkielégítéseknek egy esztendő jövedelme gyanánt való vétele azonban nem felel meg sem ezen járandóságok gazdasági természetének, sem pedig a H. Ö. intézőinek. Ha ugyanis a jövedelemadóra vonatkozó H. Ö. 21. §-ának intézkedése szerint a jövedelemadó alapja azonos az alkalmazottak kereseti adójának alapjával, akkor a jövedelemadó alapjának megállapításánál is figyelembe veendő, hogy a nyugdíjmegváltás és végkielégítés nem csupán az adóévet megelőző évre, hanem hosszabb időre eső javadalmazás gyanánt folyósított, tehát lényegileg későbbi évek járandóságai előre fizetettek ki. Már pedig, ha az alkalmazotti kereseti adó szempontjából a több adóegységet jelentő időtartamra egy összegben kifizetett járandóság a megfelelő számú adóegységekre felbontva szolgál az alkalmazotti kereseti adó alapjául, akkor éppen a jövedelemadóra vonatkozó H. Ö. 21. §-a rendelkezéseinek folyományaképp a végkielégítések és nyugdíjmegváltások annyi adó-

egy-égre (annyi esztendőre) felosztva vonandók jövedelemadó alá, ahány esztendőre átszámítva vonattak alkalmazotti kereseti adó alá.

Az adóztatás ezen módjának igen nagy jelentősége van a jövedelemadó progresszivitása folytán és a nyugdíjmegváltásoknak és végkielégítéseknek a munkaadó és alkalmazott közötti egyességszerű rendezését a legtöbb esetben éppen az nehezíti meg, hogy a munkaadó által egy összegben kifizetett nyugdíj-megváltás és végkielégítés egy összegben kerülvén jövedelemadó alá, a magas százaléku adókulcs folytán a folyósított összegnek jelentékeny része lenne jövedelemadóban elfizetendő.

Szükséges lenne, hogy a pénzügyminisztérium a jövedelemadóra vonatkozó H. Ü. 21. §-ának 1. bekezdéséhez kiadott utasítást kiegészítene azzal, hogy az adóévet megelőző évben felvett nyugdíjmegváltások és végkielégítések annyi esztendőre felbontva vonandók jövedelemadó alá, ahány esztendő jövedelme gyanánt alkalmazotti kereseti adó alá vonattak. L.

Gazdasági szemle.

A kamatláb alakulása. A jegybankok hivatalos váltóle-számitolási tételéből kiindulva, az elmúlt 12 hó folyamán a kö-vetkező eltolódások észlelhetők a nemzetközi kamatviszo-nyokban:

	1926 február %	1927 végén %
Newyork	4	4
London	5	5
Amsterdam	3½	3½
Berlin	8	5
Prága	6	5½
Bécs	8	6
Budapest	7	6

A nagy hitelezőpiacok diszkontjának stabilitása mellett tthát lényegesen csökkentek a középeurópai kamattételek. A nemzetközi viszonylatban tavaly még fennálló jelentős kamat-differenciáknak összezsugorodása kettős okozatra vezethető vissza.

Az egyik tényező a világgazdasági és világpolitikai foko-zatos konszolidáció, mely szorosabbá teszi újból a kapcsolato-kat az egyes országok pénzpiacai között. A hatalmas tőkeáram-lat, mely 1926-ban az Egyesült-Államokból részben Anglián át Középeurópa felé vette útját, a tőkének azon extrémén egyen-lőtlen elosztásához képest, amely a háborút követő években fennállott, lényeges javulást eredményezett. A második döntő alaptényező a gazdasági fejlődés menete Középeurópán belül és pedig legszembetűnőbben Németországban és hazánkban. Mind-két gazdasági terület az elmúlt év folyamán a konjunktura-helyzet oly változásán ment át, mely szükségkép maga után vonja a kamattételek lényeges csökkenését.

A konjunkturahullámzások gyújtópontjában a tőkeellá-tás terén fellépő eltolódások állanak, a kamatláb ennél fogva